

ŠKOLA: **PRIRODOSLOVNA I GRAFIČKA ŠKOLA RIJEKA**

GODIŠNJI IZVEDBENI KURIKULUM

NASTAVNI PREDMET: **POLITIKA I GOSPODARSTVO**

LITERATURA ZA UČENIKE:	1.Palčić, N., Travaš, Ž. 2021. <i>Politika i gospodarstvo</i> , udžbenik u četvrtom razredu gimnazije. Školska knjiga. Zagreb. 2. Ustav Republike Hrvatske		RAZRED: 4. PG
BROJ SATI:	32	ŠK. GOD.	2021./2022.
PREDMETNI NASTAVNIK:	ŽELJKA TRAVAŠ, prof. savjetnica		

BROJ SATA	TEMATSKA CJELINA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	NASTAVNA TEMA	OPIS TEMATSKE CJELINE I PROSTOR ZA BILJEŠKE	OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA
1.	UVODNI SAT		Upoznavanje s Godišnjim izvedbenim kurikulumom, temama, metodama rada i vrednovanja		
2.	I. POLITIČKA ZAJEDNICA I GRAĐANI	A1. Argumentirano objašnjava obilježja političke zajednice i položaj građana u njoj.	Temeljni politički procesi (2 sata)	Što je politika, koje su njezine dimenzije, kako se oblikuju javne politike, koji su temeljni politički procesi, a koji su politički subjekti. Po čemu se razlikuju političke kulture. Koji su tipovi političkih poredaka, vrste političkih sustava i oblici država i položaj građana u određenoj političkoj zajednici. <i>Projektni zadatak (Projekt građanin)</i>	ZDR B.5.1.A Procjenjuje važnost razvijanja i unapređivanja komunikacijskih vještina i njihove primjene u svakodnevnome životu. ZDR B.5.1.B Odabire ponašanje sukladno pravilima i normama zajednice. GOO B.5.1. Promiče pravila demokratske zajednice. IKT C.5.1. Samostalno provodi složeno istraživanje s pomoću IKT-a. IKT C.5.3. Samoinicijativno i samostalno kritički procjenjuje proces i rezultate pretraživanja te odabire potrebne informacije među pronađenim informacijama. ODR A.5.1. Kritički promišlja o povezanosti vlastitoga načina života s utjecajem na okoliš i ljude. ODR B.5.3. Sudjeluje u aktivnostima u školi i izvan škole za opće dobro. OSR C.5.2. Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi UKU A.4/5.1. Samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. UKU A.4/5.3. Kreativno djeluje u različitim područjima učenja. UKU A.4/5.4. Samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje
3.			Politički subjekti (2 sata)		
4.			Politički poretci i država (2 sata)		
6.					
7.					
			A.2. Analizira različite strukture vlasti i koncept vladavine prava. C.1. Procjenjuje i promiče zaštitu i razvoj ljudskih prava te sudjelovanje građana u razvoju demokratskih odnosa. C.2. Argumentirano objašnjava povezanost političkog i ekonomskog sustava Republike Hrvatske i položaj građana u njoj		

8.	II. VLAST I VLADAVINA PRAVA	A.1. Argumentirano objašnjava obilježja političke zajednice i položaj građana u njoj.	Institucije vlasti (1 sat)	Što je vlast, kako se uspostavlja vlast, izborni procesi, koje su institucije vlasti i njihove nadležnosti, načelo diobe i načelo legitimnosti vlasti, koncept vladavine prava te pravna, društvena i moralna odgovornost vlasti i građana u jačanju pravne države; utjecaj interesnih skupina na medije i donošenje političkih odluka.	ZDR B.5.1.B Odabire ponašanje sukladno pravilima i normama zajednice. GOO A.5.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti i promicanju ljudskih prava. IKT A.5.1. Samostalno komunicira u digitalnome okružju. IKT C.5.1. Samostalno provodi složeno istraživanje s pomoću IKT-a. IKT C.5.3. Samoinicijativno i samostalno kritički procjenjuje proces i rezultate pretraživanja te odabire potrebne informacije među pronađenim informacijama. ODR A.5.3. Analizira odnose moći na različitim razinama upravljanja i objašnjava njihov utjecaj na održivi razvoj. OSR B.5.1. Uvida posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora. OSR C.5.2. Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi. OSR C.5.4. Analizira vrijednosti svog kulturnog nasljeđa u odnosu na multikulturalni svijet. UKU A.4/5.1. Samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. UKU A.4/5.4. Samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. POD B.5.3. Prepoznaje važnost odgovornoga poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice.
9.		A.2. Analizira različite strukture vlasti i koncept vladavine prava.	Politički izborni procesi (2 sata)		
10.					
11.		C.1. Procjenjuje i promiče zaštitu i razvoj ljudskih prava te sudjelovanje građana u razvoju demokratskih odnosa.	Vladavina prava (1 sat)		

12.	III. EKONOMSKA ZAJEDNICA I GRAĐANI	B.1. Argumentirano objašnjava obilježja ekonomske zajednice i položaj građana u njoj.	Temeljni ekonomski pojmovi (2 sata)	Što je ekonomija, što je gospodarstvo, koji su subjekti ekonomskih aktivnosti, što je ograničenost resursa i koje su posljedice njihove ograničenosti, koje su vrste ekonomskih sustava, ekonomski procesi, ekonomski zakoni, ekonomske politike. Što je društveno odgovorno poslovanje.	ZDR B.5.2.A Procjenjuje važnost rada na sebi i odgovornost za mentalno i socijalno zdravlje. GOO B.5.1. Promiče pravila demokratske zajednice. GOO B.5.3. Analizira ustroj vlasti u Republici Hrvatskoj i u Europskoj uniji. IKT B.5.1. Samostalno komunicira u digitalnome okružju. IKT C.5.2. Samostalno i samoinicijativno provodi složeno pretraživanje informacija u digitalnome okružju. IKT C.5.3. Samoinicijativno i samostalno kritički procjenjuje proces i rezultate pretraživanja te odabire potrebne informacije među pronađenim informacijama. ODR A.5.2. Analizira načela održive proizvodnje i potrošnje. ODR A.5.3. Analizira odnose moći na različitim razinama upravljanja i objašnjava njihov utjecaj na održivi razvoj. ODR B.5.1. Kritički promišlja o utjecaju našega djelovanja na Zemlju i čovječanstvo. OSR A.5.1. Razvija sliku o sebi. OSR B.5.1. Uviđa posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora. OSR B.5.3. Preuzima odgovornost za svoje ponašanje. UKU A.4/5.1. Samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. UKU A.4/5.4. Samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. POD B.5.3. Prepoznaje važnost odgovornoga poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice.
13.					
14.			Ekonomski procesi (2 sata)		
15.					
16.			Ekonomski sustavi (1 sat)		
17.					
18.					
19.					
20.	IV. ODRŽIVI GOSPODARSKI RAZVOJ	B.2. Procjenjuje izazove ekonomije u sklopu održivoga gospodarskog razvoja.	Održivi razvoj i globalno tržište (2 sata)	Koje su odrednice održivog razvoja, što je globalizacija, a što glocalizacija, koji su aktualni ekonomski procesi na globalnom i	ZDR B.5.1.A Procjenjuje važnost razvijanja i unapređivanja komunikacijskih vještina i njihove primjene u svakodnevnome životu. GOO A.5.1. Aktivno sudjeluje u zaštiti i promicanju ljudskih prava.
21.					

22.	B.3. Analizira ekonomske potencijale gospodarstva lokalne zajednice i procjenjuje društvenu odgovornost poduzetništva te mogućnost poduzetničke inicijative.	Socijalna i ekonomska prava i održivi razvoj Europske unije (2 sata)	domaćem tržištu; na koji se način štite socijalna i ekonomska prava pojedinaca i skupina u EU i u RH; što su europski fondovi i koji je njihov značaj za razvoj lokalne zajednice, što je poduzetništvo, što je marketing i kakav je utjecaj koncepta 4P na potrošača.	GOO A.5.2. Promiče ulogu institucija i organizacija u zaštiti ljudskih prava. GOO B.5.2. Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici. IKT A.5.2. Samostalno se služi društvenim mrežama i računalnim oblacima za potrebe učenja i osobnoga razvoja IKT B.5.1. Samostalno komunicira u digitalnome okružju. IKT C.5.1. Samostalno provodi složeno istraživanje s pomoću IKT-a. IKT C.5.2. Samostalno i samoinicijativno provodi složeno pretraživanje informacija u digitalnome okružju. ODR A.5.1. Kritički promišlja o povezanosti vlastitoga načina života s utjecajem na okoliš i ljude. ODR A.5.3. Analizira odnose moći na različitim razinama upravljanja i objašnjava njihov utjecaj na održivi razvoj. ODR B.5.3. Sudjeluje u aktivnostima u školi i izvan škole za opće dobro. OSR A.5.1. Razvija sliku o sebi. OSR C.5.4. Analizira vrijednosti svog kulturnog nasljeđa u odnosu na multikulturalni svijet. UKU A.4/5.1. Samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. UKU A.4/5.4. Samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. POD B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima. POD B.5.3. Prepoznaje važnost odgovornoga poduzetništva za rast i razvoj pojedinca i zajednice.
23.				
24.		Važnost EU fondova za održivi razvoj Republike Hrvatske (1 sat)		
25.				
26.		Gospodarski potencijali lokalne zajednice (2 sata)		

27.	V. POLITIČKI I GOSPODARSKI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE	C.2. Argumentirano objašnjava povezanost političkog i ekonomskog sustava Republike Hrvatske i položaj građana u njoj.	Osnove demokratskog sustava Republike Hrvatske (1 sat)	Ustav Republike Hrvatske kao najviši i temeljni pravni akt kojim se uspostavlja politički i pravni poredak RH; proces osamostaljenja, suverenosti i međunarodnog priznanja; koje su institucije vlasti u RH i njihove nadležnosti, odrednice gospodarskog sustava RH, ustrojstvo lokalne uprave i samouprave.	ZDR B.5.1.A Procjenjuje važnost razvijanja i unapređivanja komunikacijskih vještina i njihove primjene u svakodnevnome životu. GOO B.5.2. Sudjeluje u odlučivanju u demokratskoj zajednici. IKT B.5.1. Samostalno komunicira u digitalnome okružju. IKT C.5.1. Samostalno provodi složeno istraživanje s pomoću IKT-a. IKT C.5.3. Samoinicijativno i samostalno kritički procjenjuje proces i rezultate pretraživanja te odabire potrebne informacije među pronađenim informacijama. ODR A.5.3. Analizira odnose moći na različitim razinama upravljanja i objašnjava njihov utjecaj na održivi razvoj. ODR B.5.3. Sudjeluje u aktivnostima u školi i izvan škole za opće dobro. OSR C.5.4. Analizira vrijednosti svog kulturnog nasljeđa u odnosu na multikulturalni svijet. POD A.5.3. Upoznaje i kritički sagledava mogućnosti razvoja karijere i profesionalnog usmjerenja.
28.			Politički sustav Republike Hrvatske (1 sat)		
29.		C.3.Primjenjuje participacijske vještine u aktivnostima civilnog društva.	Gospodarski sustav Republike Hrvatske (1 sat)		
30.	VI. CIVILNO DRUŠTVO	C.1. Procjenjuje i promiče zaštitu i razvoj ljudskih prava te sudjelovanje građana u razvoju demokratskih odnosa.	Ljudska prava i slobode (1 sat)	Što su ljudska prava; institucionalna zaštita individualnih i kolektivnih prava na razini Republike Hrvatske, Europe i svijeta; civilno društvo i njegova važnost u razvoju demokracije.	ZDR B.5.2.A Procjenjuje važnost rada na sebi i odgovornost za mentalno i socijalno zdravlje. ZDR B.5.2.B Obrazlaže važnost odgovornoga donošenja životnih odluka. GOO A.5.2. Promiče ulogu institucija i organizacija u zaštiti ljudskih prava. GOO C.5.1. Aktivno sudjeluje u građanskim inicijativama.
31.			Važnost civilnog društva u razvoju demokracije (1 sat)		

		C.3. Primjenjuje participacijske vještine u aktivnostima civilnog društva.			GOO C.5.2. Volontira u zajednici. IKT C.5.1. Samostalno provodi složeno istraživanje s pomoću IKT-a. ODR B.5.3. Sudjeluje u aktivnostima u školi i izvan škole za opće dobro. OSR C.5.2. Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi UKU A.4/5.1. Samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. UKU A.4/5.4. Samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. POD C.5.1. Sudjeluje u projektu ili proizvodnji od ideje do realizacije.
32.	ZAKLJUČIVANJE OCJENA			Vrednovanje učeničkih postignuća	

LITERATURA ZA NASTAVNIKE:

1. Ustav Republike Hrvatske
2. A. Milardović: Uvod u politologiju
3. D. Held: Modeli demokracije
4. B. Smerdel, S. Sokol: Ustavni ustroj Rep. Hrvatske
5. V. Vujčić: Politička tolerancija
6. Leksikon temeljnih pojmova politike
7. Đ. Benić: Osnove ekonomije
8. Samuelson, P.A., Nordhaus, W.D., Ekonomija
9. „Pravo u svakodnevici“ – udžbenici i priručnici
10. M. Ivanov, D. Barbić, A. Razum: Moj novac, moja budućnost

...

ELEMENTI VREDNOVANJA:

1. Usvojenost temeljnih koncepata političke i ekonomske pismenosti

- jasnoća i samostalnost u interpretaciji
- pokrivenost sadržaja koncepata
- kreativnost u interpretaciji

2. Vještina primjene naučenih koncepata

- primjena znanja u nepoznatoj situaciji
- originalnost
- sistematičnost

Vrednovanje ostvarenih odgojno-obrazovnih ishoda provodi se kontinuirano tijekom cijele nastavne godine.

GIK je "živi organizam" koji se može mijenjati.

Potrebno je godišnji izvedbeni kurikulum nadopunjavati tijekom godine jer učenici izražavaju drukčije potrebe i interese od predviđenih.

Kontinuirano treba voditi bilješke i unositi promjene. Primjerice o projektnim aktivnostima, terenskoj nastavi i sl.

Što upisati u razrednu knjigu (Pregled rada)?

Bilješka u Pregledu rada o održanom nastavnom satu može, primjerice, uključivati:

- odgojno-obrazovni ishod bilo na razini kurikulumu, teme ili aktivnosti
- **naslov teme, aktivnosti, teksta, lekcije ili projekta**
- razradu odgojno-obrazovnog ishoda
- kratki opis aktivnosti
- **sadržaj kojim se ostvaruje odgojno-obrazovni ishod**